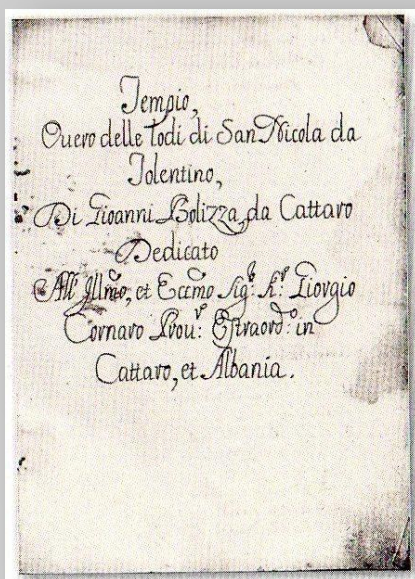

Hrvatsko pjesništvo Boke kotorske – Živo Bolica Kokoljić, Pjesme

DIGITALNA ANTOLOGIJA

Živo Bolica Kokoljić

Projekt Digitalna antologija "Hrvatsko pjesništvo Boke Kotorke" financiran je iz sredstava Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava Crne Gore
Autor projekta: Dijana Milošević
Projekt je podržan od Hrvatskog nacionalnog vijeća Crne Gore

Sadržaj

RAZNE PJESME.....	3
CUR MUNDUS MILITAT.....	3
REČENOM GOSPODINU ARKIBISKUPU ZMAJEVIĆU.....	7
LITERATURA	10

RAZNE PJESME

CUR MUNDUS MILITAT¹

I

Čemu tamni svijet se rve
Sad ispraznu slavu steći,
kad njegova sva do mrve
bježe dobra prohodeći?

II

Kad u kratko sve mu sile
razure se, na tleh panu,
kako sudi slabi od gnjile
ki se skrše i raspanu?

III

Veće vjeruj slovom koji
na ledu su upisani,
neg u sebi sve što goji
svijet laživi, neuzdani.

IV

Za kriposti plemenite
lažno mita obećaje,
a uzdane i čestite
plate nigda ne izdaje.

V

Veća se ima vjera imati
ljudem vjere ki nemaju,

---

¹ Poezija baroka, XVII i XVIII vijek, ANTOLOGIJA, str. 371. - 376.

neg tamnoga svijeta ufati
u raskoša kâ varaju.

VI

U snu koji snom proleti,
u bjeguća uživanja,
malo svijesnoj u pameti
i nesvijesna djelovanja.

VII

Mudri, rec' mi, gdi je sada
Salamun kralj plemeniti?
Gdi je Sanson koga ikada
moga itko pridobiti?

VIII

Gdi je Absalon prigizdavi
i u licu toli mio,
gdi je Jonata, ki naravi
ljubimci (?) je toli bio?

IX

Povisoke zapovijedi
slavni Cesar gdje otide?
Gdje bogatac koga obijedi,
obilni se već ne vide?

X

Latinskoga razgovora,
gdje Tulio sad je veli,
pun kriposti, pun razbora
Stagirita mudri, gdje li?

XI

Plemenici bistri toli
i godišta kijem nije broja,
knezi i bani i još oholi

su hrabrena djela svoja?

XII

Poglavice više vlasti,
moć i sila njih visoka,
sve se na tleh vidi pasti
u trenuće jedno od oka.

XIII

Oh, koliko brzo mine
slava od svijeta i nje želja
Kako ljucka sjen pogine
ona i nje sva veselja!

XIV

Ove u svako doba grabe
vjekovita dobra mila
i navode ljudi slabe
na opaka tamna dila.

XV

Piće od crvih puna smrada,
Dime, vjetar kijem zanosi,
roso, jutrom koja pada,
što se uzdižeš? ali, što si?

XVI

Hot li sjutra, ne znaš ništa
u životu tvomu stati,
čin svakomu sva godišta
dobro, ako ć' dobro imati.

XVII

Sada slava sega svijeta
tolike je, koja cijene
nami Pisma vele sveta,
cvjetic jutrom koji vene.

XVIII

Kako jedan list u gori,
kojijem svaki vjetar vije,
ljudski život brijeme umori
ter ga na svijet učas nije.

XIX

Ništa ne rec' da je tvoje
što se može izgubiti,
ere što ti svijet podô je
toj ti hoće ugrabiti.

XX

Na blaženstva misli od raja
čin' tvoje srce tamo da je,
čestit je oni, priko kraja,
ki za ovi svijet ne haje.

PJESAN

(XVII st.)

(prigodnica)

**REČENOM GOSPODINU ARKIBISKUPU ZMAJEVIĆU
gosp. Živa Bolice vlastelina kotorskoga²**

PJESAN

Krepost je Božji dar, sobom se kî slavi
Dijeli Višnji sgar po svoj ljubavi,
Ovu svukoliku On tebi darova,
Er ti tvom jeziku poštenje njegova;
Koj je pri tebi u slavi i dicit
Nad svijem pod nebi vrijednima jezici.
Cić toga kijem vlada u rodni tvoj Perast
I vazda i sada tebi će slava rast.
U našem Kotoru tvâ hvala i dika,
I Rimskom saboru živjet će do vika;
U komu naravi otajna skrovita
Pred oči tvê stavi mudri Stagirita.
Andelski Naučitelj odkri ti sve stvari,
Kijema ga Spasitelj milostno nadari.
Tijem Petra Namjesnik, u slavi ki sjedi,
Pastira te u vijek Narodom odredi
Bez tvê preporuke, za tvoju veću čast
Pade ti u ruke visoka taka vlast.
Dao Bog po danas, da isti oglasi,
Do malo ti u nas Starješina da si,
I da si vrhu svijeh od ovijeh Država
Biskupa ošt inijeh prva čast i glava.
Er Božje radosti duhovnoga mira
Bilo bi nam dosti, uz tebe Pastira.
Ljubio poznane ere bi sve vike
Vlastele, Gradjane, mile Redovnike.

² Poezija baroka, XVII i XVIII vijek, ANTOLOGIJA, str. 312. - 314.

A svaki dobri red bio bi od Grada,
 Iz justa sladki med er ti sveđ izpada
 Ne da mi huda čest glasiti ostale,
 Ni duga mâ bolijest dostojne tvê hvale.
 Prosti mi toga rad, Zmajeviću mili,
 Er dike tvoje sad kratim ti pod sili,
 Nu ako Viška moć kadgodje dopusti
 Da ova mâ nemoć slobodna me pusti,
 I da mi živjeti vremena koj broj,
 U pjesme moje pijeti hoću glas veli tvoj;
 Prem da sâm po sebi, tako ti mogu reć,
 Da više pod nebi ne može slave steć,
 Već ako te sreća naša izjednači
 S onijem, kijeh odeća crljena oblaći.

ISTOMU GOSPODINU

Zaleće visoko, mâ želja brojeći
 Tvê hvale, kijeh oko ne može doseći;
 Er vrijedni tvoj razum, kreposti er tvoje,
 Više su neg li um i sve pjesni moje.
 A druge tvoja čast, neg ove mē, prosi
 Vas rodni tvoj Perast, kojom se ponosi,
 U kom ne umire glas tvoga imena,
 Neg se svuđ prostire do mora ledena.
 Ti si oni bistri Zmaj, po nebu kî leti,
 A s kraja sja na kraj i kad sunce svijeti.
 Dobro te pozna Rim i Rimska Gospoda
 Vladaju koja s njim, diko tvoga roda.
 Razumnika u broj, gdje braneć istinu,
 Dogovor njegda vrhu svijeh prosinu,
 Sad ne premaljeća bjegućijem povita
 Neg rajskoga cvijeća kruna ti je svita,
 U malenu Baru čeka te ka sada
 Dokle se u daru druga ti veća da.
 Nije mi podpuno dano pjet sve ine
 Tvojega, mâ kruno, razuma visine.
 Da ti evo mâ pjesan u kratko navjesti,
 Moj me jedan dan ukradoh bolesti.
 Željeć, grlo moje da kojigod pojavi
 Svjetlosti dio tvoje, što priđe ostavi
 Neg er muklo poje, ti mu ne zabavi.

BILJEŠKA³

Među većim brojem lica, zabilježenih tokom XVII st. U Maticama krštenih u Kotoru sa imenom Ivan (Giovanni, Zuane, Živo) Bolica, teško je sa sigurnošću odrediti koji je od njih naš pjesnik. Slična je opasnost miješanja i kod detalja životopisa i atribuiranja književnih djela, koja književni historičari pripisuju Ivanu-Živu Bolici.

Najveće je njegovo djelo ep na italijanskom „Il San Trifone“, koji je, prema sigurnim podacima ranijih književnih historičara, bio stvoren po velikim uzorima Tasa i Ariosta. Danas, međutim, nije poznato ni da li je taj ep uopšte negdje sačuvan.

Pjesma koju donosimo je tipična prigodnica sa baroknim preuveličavanjima, a prvi put je objavio Srećko Vulović (Spomen – knjiga, Zagreb 1888. god., str. 17-19.). Kako nam nije dostupan original, pjesmu donosimo po Vulovićevom čitanju, bez ikakvih izmjena.

---

³ Poezija baroka, XVII i XVIII vijek, ANTOLOGIJA, str. 311.

LITERATURA

> Poezija baroka, XVII i XVIII vijek
ANTOLOGIJA

BIBLIOTEKA "LUČA"
"Antologija crnogorske književnosti"

Urednici
Branko Banjević
Sreten Perović
Milorad Stojović

Izbor, komentari, predgovori i prevodi
Miloš Milošević
Gracija Brajković

NIP "POBJEDA" - OOUR IZDAVAČKA DJELATNOST
Titograd, 1976.

> Književnost Crne Gore od XII do XIX vijeka
Živo Bolica Kokoljić "Poezija"

Priredio Miroslav Pantić

UREĐIVAČKI ODBOR
Novo Vuković
Slobodan Kalezić
Miloš Milošević
Vojislav D. Nikčević
Miroslav Pantić
Mato Pižurica
Gojko Čelebić

"OBOD"
CETINJE
1996